КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради
Комунального закладу вищої освіти
«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради»
Голова Вченої ради_____ Л.К. Задорожна
(протокол № 4 від «19» серпня 2020 р.)

Ректор Комунального закладу вищої освіти
«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради»
_____ Л.К. Задорожна
(наказ від «21» серпня 2020 р. № 01-2/284)

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ
(ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ)
КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Одеса

2020

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про наукового керівника здобувача ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою) Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261; Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р.№ 167; Статуту КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (далі – Академія); інших чинних нормативно-правових актів.

1.2. Положення визначає вимоги до наукового керівника, його обов’язки та порядок призначення.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

атестація здобувача – комплекс послідовних експертних дій щодо оцінки наукового рівня дисертації та наукових публікацій здобувача, встановлення рівня набуття здобувачем теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей з метою державного визнання рівня наукової кваліфікації здобувача шляхом присудження йому наукового ступеня;

здобувач ступеня доктора філософії (далі – здобувач) – особа, яка навчається у закладі вищої освіти (науковій установі) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань та/або спеціальності;

науковий керівник – особа, призначена з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем, яка здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією керівника здобувача вищої освіти

ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою);

рецензент – особа, яка є штатним працівником закладу вищої освіти (наукової установи), де утворюється рада, та має науковий ступінь і є компетентним вченим з наукового напряму, за яким підготовлено дисертацію здобувача.

2 ВИМОГИ ДО НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ТА ПОРЯДОК ЙОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

2.1. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою Академії за належне та своєчасне виконання обов’язків наукового керівника.

2.2. Призначення наукового керівника здобувача здійснюється на принципах студентоцентризму, доцільності, прозорості, академічної доброчесності, соціальної відповідальності.

2.3. За поданням кафедри Вчена рада Академії приймає рішення про надання дозволу керівництва здобувачами кандидату наук (доктору філософії) чи доктору наук з числа науково-педагогічних працівників Академії, у якого рівень наукової активності якого засвідчується виконанням за останні п’ять років не менше трьох з наступних умов (згідно Ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347):

2.3.1. наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН (у тому числі у співавторстві);

2.3.2. наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та/або авторських свідоцтв, та/або

патентів загальною кількістю п’ять досягнень;

2.3.3. наявність виданого підручника чи навчального посібника, що рекомендований МОН, іншим центральним органом виконавчої влади або Вченою радою Академії, або монографії (у разі співавторства – з фіксованим власним внеском);

2.3.4. керівництво здобувачем вищої освіти, який посів призове місце, або робота у складі організаційного комітету/журі/апеляційної комісії Міжнародної студентської олімпіади/ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт)/ІІ-ІІІ етапу Всеукраїнських конкурсів захистів науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук;

2.3.5. наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

2.3.6. участь у міжнародному науковому проєкті/залучення до міжнародної експертизи;

2.3.7. робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН (зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради) науково-методичних комісій з вищої освіти МОН, або робочих груп з розроблення стандартів вищої освіти України;

2.3.8. виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;

2.3.9. організаційна робота в Академії на посадах ректора (проректора), завідувача кафедри, вченого секретаря Академії, відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника;

2.3.10. участь у атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої Вченої ради.

2.4. При позитивному рішенні Вченої ради інформація про потенційних наукових керівників розміщується на сайті Академії.

2.5. При призначенні наукового керівника враховуються пропозиції здобувача та відповідність напряму його наукової діяльності напряму (тематиці) дослідження здобувача.

2.6. Здобувачу ступеня доктора філософії одночасно з його зарахуванням до аспірантури на підставі подання кафедри відповідним наказом ректора КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» призначається науковий керівник з науковим ступенем кандидата наук, або доктора філософії, доктора наук з числа штатних і позаштатних науково-педагогічних працівників Академії, який відповідає вимогам до наукового керівника.

2.7. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше п’яти здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

2.8. Науковий керівник, який має ступінь кандидата наук (доктора філософії), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

2.9. На здійснення наукового керівництва над дисертаційною роботою одного здобувача керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження.

2.10. Рішенням Вченої ради Академії здобувачу може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов’язків між ними.

3 ОБОВ’ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

3.1. Науковий керівник зобов’язаний:

3.1.1. здійснювати наукове керівництво роботою здобувача над дисертацією;

3.1.2. надавати здобувачу консультації щодо змісту і методології наукових

досліджень;

3.1.3. сприяти публікації наукових статей здобувачами з наукового напряму підготовки дисертації:

– у фахових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України,

– у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу, або закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (щонайменше одна стаття);

3.1.4. контролювати виконання здобувачем індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

3.1.5. сприяти проходженню захисту дисертації здобувача згідно календарного плану його наукової роботи до завершення навчання в аспірантурі;

3.1.6. відповідати перед Вченою радою Академії за належне та своєчасне виконання обов’язків наукового керівника.

3.2. Науковий керівник несе персональну відповідальність за своєчасне проходження здобувачем атестацій про виконану навчально-наукову роботу за звітний період, а також проходження педагогічної (асистентської) практики.

3.3. Науковий керівник повинен бути присутнім на засіданнях кафедри і вченої ради Академії, на яких проводиться атестація здобувачів. Висновок наукового керівника є вирішальним.

3.4. Науковий керівник щорічно звітує про роботу зі здобувачами на засіданні кафедри і у проректора з науково-педагогічної та інноваційної діяльності.

3.5. Після отримання остаточного варіанту дисертаційної роботи науковий керівник:

- складає письмовий висновок, у якому характеризує якість роботи, зазначає її позитивні сторони, особливу увагу звертає на недоліки, здійснює оцінку роботи здобувача в процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану,

мотивуючи можливість або недоцільність подання дисертаційної роботи на попередній розгляд на засіданні кафедри та проходження попередньої експертизи (міжкафедрального семінару);

- разом із завідувачем кафедри та проректором з науково-педагогічної та інноваційної діяльності погоджує пропозиції щодо учасників попередньої експертизи (міжкафедрального семінару) та рецензентів, які надають висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

3.6. У своїй повсякденній роботі науковий керівник здобувачів повинен:

- постійно підвищувати свою кваліфікацію і комунікаційні навички;

- прагнути до вивчення та впровадження передового досвіду керівництва науковими дослідженнями;

- показувати приклад порядності, толерантності та поваги до чужої думки, надавати допомогу своїм аспірантам в оволодінні навичками й уміннями наукової полеміки та дискусії;

- разом із аспірантом дотримуватись принципів академічної доброчесності, використовуючи у науковій та дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них.

3.7. Якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник позбавляється права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки.

4 ЗМІНА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ЗДОБУВАЧА

4.1. Зміна наукового керівника здобувача проводиться у таких випадках:

- за взаємною згодою наукових керівників, які засвідчують її своїми підписами на заяві здобувача;

- у разі зміни напряму дисертаційної роботи (його теми та/або мети, об’єкта чи предмета);

- неможливості науковим керівником виконувати свої обов’язки (смерть, важка хвороба, звільнення з Академії, тривале відрядження (більше 6 місяців).

4.2. Зміна наукового керівника здобувача здійснюється рішенням Вченої

ради Академії на підставі рішення кафедри і вводиться у дію наказом ректора.

4.3. Для розгляду питання щодо зміни наукового керівника здобувач:

- пише заяву на ім’я голови Вченої ради Академії (додаток 1), яка розглядається на засіданні кафедри (до якої прикріплений здобувач) та Вченої ради Академії;
- додає до заяви обґрунтування теми дисертаційної роботи (з підписами наукового керівника та здобувача), рішення засідання кафедри;
- на підставі рішення Вченої ради Академії аспірант пише заяву на ім’я ректора, в результаті чого зміна наукового керівника вводиться в дію наказом ректора.

4.4. У випадку зміни наукового керівника у зв’язку зі звільненням з Академії науковий керівник, який звільняється, до моменту подання заяви на звільнення зобов’язаний розглянути питання про зміну наукового керівника свого здобувача на засіданні кафедри та надати йому пропозиції нових наукових керівників.

4.5. При необхідності зміни наукового керівника, у разі неподання здобувачем заяви про зміну наукового керівника, кафедра (до якої прикріплений здобувач), врахувавши спеціальність та тематику дисертаційної роботи здобувача, зобов’язана призначити наукового керівника серед відповідних науково-педагогічних працівників Академії.

5 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Дане Положення розглядається й ухвалюється Вченою радою Академії та вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються й ухвалюються Вченою радою Академії за поданням завідувача відділу освітньо-наукової підготовки та вводяться в дію наказом ректора.

Додаток 1

Голові Вченої ради
канд. філос. наук
Задорожній Л.К.

Заява

Прошу призначити науковим керівником мого дисертаційного дослідження доктора педагогічних наук, професора (ПІБ) кафедри (назва) замість доктора педагогічних наук, професора кафедри (ПІБ) у зв'язку (вказати причину зазначену в п.3.1) .

Дата Підпис аспіранта

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної та інноваційної діяльності Підпис

Завідувач відділу освітньо-наукової підготовки Підпис

Завідувач кафедри Підпис

Науковий керівник - попередній (за потреби) Підпис

Науковий керівник - новий (за потреби) Підпис